

(อม.๓๔)

คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๒๖/๒๕๖๕

คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๙/๒๕๖๖

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๓ เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง
นายจรงค์ชัย มงคลชัยฤกษ์ ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา กับลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔, ๑๖๗

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

พิเคราะห์คำร้อง ประกอบเอกสารท้ายคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง เมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๕ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๐ โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหา ได้แก่ บัญชีเงินฝากธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาเทศบาล ไล่ตัส ระยอง เลขที่บัญชี ๔๐๓๐๑๙๘๕๘๔ จำนวน ๓๒,๕๐๖.๐๖ บาท บัญชีเงินฝากธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาบักชี ระยอง เลขที่บัญชี ๙๔๖๒๓๒๒๐๔๒ จำนวน ๘,๓๕๓.๕๑ บาท ที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๓๙๑๐ ตำบลบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง เนื้อที่ ๑๕.๖ ตารางวา ราคาประเมิน ๑๓๖,๖๙๒.๒๒ บาท ที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๖๓๒๒ ตำบลบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง เนื้อที่ ๑๘.๗ ตารางวา ราคาประเมิน ๑๓๐,๐๐๐ บาท หนี้บัตรเครดิตธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เลขที่บัญชี ๔๗๓๙๐๒๒๖๔๗๓ ยอดหนี้คงเหลือ ๘๕๑,๓๖๖.๓๙ บาท และไม่แสดงรายการทรัพย์สินของ นางสาวไฉติพย์ สีสายุทธโท คู่สมรส ได้แก่ บัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาบ้านค่าย เลขที่บัญชี ๙๘๓๓๙๕๔๖๔๒ จำนวน ๗๔,๑๒๘.๓๙ บาท บัญชีเงินฝากธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาเทศบาล ไล่ตัส ระยอง เลขที่บัญชี ๔๐๑๗๒๖๗๐๘๗ จำนวน ๗๒,๔๗๐.๙๘ บาท

ปัญหาต้องวินิจฉัยมีว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง หรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ โดยยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้ภายหลังการกระทำความผิด ยังคงบัญญัติให้การกระทำตามคำร้องเป็นความผิดอยู่และมีระวางโทษเท่าเดิม จึงต้องใช้กฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดบังคับแก่คดีนี้ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคหนึ่ง

แต่องค์ประกอบความผิดตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคหนึ่ง ในส่วนที่ว่าและมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น เป็นคุณแก่ผู้ถูกกล่าวหามากกว่ากฎหมายเดิม ศาลจึงต้องนำพฤติการณ์ดังกล่าวมาประกอบการวินิจฉัยการกระทำความผิดด้วยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓ ที่บัญญัติให้ใช้กฎหมายในส่วนที่เป็นคุณไม่ว่าในทางใด ส่วนมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ แตกต่างกับกฎหมายที่ใช้ขณะกระทำความผิด และไม่เป็นคุณแก่ผู้ถูกกล่าวหา จึงต้องใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ บังคับแก่คดีนี้เช่นกัน ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓ เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔ มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องภายในสามสิบวันนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง โดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาและคู่สมรส ได้แก่ บัญชีเงินฝากธนาคาร ๔ บัญชีที่ดิน ๒ แปลง และหนี้บัตรเครดิต ๑ บัญชี รวม ๗ รายการ โดยผู้ถูกกล่าวหาอ้างว่ากรณีบัญชีเงินฝากธนาคาร ๒ บัญชี ของผู้ถูกกล่าวหา ในปัจจุบันใช้เป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ถูกกล่าวหาเคยมีสมุดคู่ฝากแต่หาสมุดคู่ฝากไม่พบ จึงทำให้หลงลืมไม่ได้แสดงรายการดังกล่าวจากการตรวจสอบพบว่า บัญชีเงินฝากที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่แสดงปรากฏรายการเคลื่อนไหวทางบัญชีอยู่เป็นประจำ กรณีที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๓๙๑๐ ตำบลบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ผู้ถูกกล่าวหาอ้างว่าที่ดินโฉนดเลขที่ ๔๓ และที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๓๙๑๐ ซึ่งแบ่งแยกออกมานั้นเป็นโฉนดที่ต่อเนื่องกับโฉนดที่ดินที่เป็นที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน ทำให้เข้าใจผิดว่ามีโฉนดฉบับเดียวกับที่ได้ยื่นบัญชีไปแล้ว จากการตรวจสอบพบว่าที่ดินโฉนดเลขที่ ๖๓๙๑๐ แบ่งแยกออกมาจากที่ดินโฉนดเลขที่ ๔๓ เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕ โดยผู้ถูกกล่าวหายื่นแสดงรายการที่ดินโฉนดเลขที่ ๔๓ เมื่อครั้งเข้ารับตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง เมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๕ กรณีที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๖๓๒๒

ตำบลบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ผู้ถูกกล่าวหากล่าวอ้างว่า เป็นโฉนดที่ดิน ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาถือครองแทนนายชายซึ่งเป็นบุคคลล้มละลาย โดยหลงลืมว่ามีที่ดินแปลงนี้อยู่เนื่องจาก ถือครองกรรมสิทธิ์ตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ และโฉนดที่ดินดังกล่าวถูกเก็บไว้ที่นายชาย จากการตรวจสอบพบว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้ซื้อที่ดินมาจากนายชาย คือ นายมังกร ลาภรัตนไตร เมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๕ และต่อมาวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๔ ผู้ถูกกล่าวหาได้ขายที่ดินแปลงดังกล่าวไปก่อนที่ผู้ถูกกล่าวหา จะมีหนังสือชี้แจงข้อกล่าวหาต่อผู้ร้องในวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๕ กรณีนี้บัตรเครดิต ๑ บัญชี ผู้ถูกกล่าวหากล่าวอ้างว่า หนี้ดังกล่าวเป็นหนี้เงินกู้ประเภทเงินกู้บุคคลซึ่งไม่ต้องมีหลักประกัน และต้องทำรายการทางอิเล็กทรอนิกส์ ผ่อนชำระเป็นรายเดือนผ่านบัญชี ทำให้ผู้ถูกกล่าวหา ไม่มีหลักฐานเป็นเอกสาร จากการตรวจสอบพบว่า ปรากฏเอกสารหลักฐานใบแจ้งยอดรายการสินเชื่อ และมีการชำระเงินรายเดือนสม่ำเสมอ เดือนละ ๓๗,๔๓๐ บาท ประกอบกับปรากฏรายการเคลื่อนไหวทางบัญชี ของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาเทศบาล ไลต์ส ระยอง เลขที่บัญชี ๔๐๓๐๑๙๘๕๘๔ ของผู้ถูกกล่าวหา มีรายการหักเงินในบัญชีเพื่อชำระหนี้สินเชื่อดังกล่าว และกรณีบัญชีเงินฝากธนาคาร ๒ บัญชี ของคู่สมรส ผู้ถูกกล่าวหา กล่าวอ้างว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้ขอบัญชีเงินฝากคู่สมรสเพื่อไปแสดงบัญชีทรัพย์สิน ซึ่งคู่สมรสของผู้ถูกกล่าวหาเข้าใจว่าใช้แค่บัญชีที่ใช้เป็นประจำเลยมิได้ให้บัญชีอื่น ๆ ผู้ถูกกล่าวหาจึงเชื่อว่า คู่สมรสมีบัญชีเงินฝากเพียงเท่านี้ จากการตรวจสอบพบว่า ปรากฏรายการเคลื่อนไหวทางบัญชีอยู่เป็นประจำ พฤติการณ์ของผู้ถูกกล่าวหาที่ไม่ชี้แจงรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวข้างต้น มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาทราบดีถึงความมีอยู่ของทรัพย์สินและหนี้สินมีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น และการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเป็นหน้าที่สำคัญของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่ต้องปฏิบัติ อันเป็นมาตรการในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อให้เกิดการตรวจสอบ ผู้ใช้อำนาจอธิปไตย ประกอบกับผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ พฤติการณ์มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหา มีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้น จึงฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง มีผลห้ามมิให้ ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปี นับแต่วันพ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง และการกระทำของผู้ถูกกล่าวหา ยังเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง

ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลบ้านค่าย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ ด้วย

พิพากษาว่า นายจรงค์ชัย มงคลชัยฤกษ์ ผู้ถูกกล่าวหาจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคหนึ่ง ห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ วรรคสอง กับมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑๙ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐.

นายอุดม วัตตธรรม

นายปณณะ จงนิมิตรสถาพร

นายชูศักดิ์ ทองวิฑูโกมลย์

นายวีระพงศ์ สุดาวงค์

นายกมล คำเพ็ญ

นางจรรยา จีระเรืองรัตน

นายณรงค์ กลั่นวารินทร์

นายเสรี เพศประเสริฐ

นางนุจรินทร์ จันทร์พรายศรี